IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 81)**

z dnia 27 października 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 81)

27 października 2021 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Telusa (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację o nowych rozwiązaniach prawnych dla rolnictwa w ramach „Polskiego ładu".

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Gembicka** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Monika Wilińska** doradca prawny w Najwyższej Izby Kontroli, **Piotr Jaźwiński** dyrektor Departamentu Gospodarowania Zasobem w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Anczewski** doradca w Krajowej Radzie Izb Rolniczych, **Paweł Myziak** przedstawiciel Zrzeszenia Producentów Papryki Rzeczypospolitej Polskiej oraz **Anna Ogniewska** przedstawicielka Greenpeace Polska.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Boratyn-Dąbkowska, Dariusz Myrcha, Damian Stanisławski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam państwa posłów. Witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Najwyższej Izby Kontroli oraz wszystkich przybyłych gości. Witam panią minister Annę Gembicką. Bardzo serdecznie witam wszystkich parlamentarzystów i gości przybyłych z panią minister.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony i obejmuje rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat nowych rozwiązań prawnych dla rolnictwa w ramach „Polskiego ładu".

Drodzy państwo, zanim przystąpimy do rozpatrzenia porządku dziennego chcę ogłosić, że jutro o godz. 10:30 odbędzie się posiedzenie Komisji, o którym nie byli państwo poinformowani. Będzie to wspólne posiedzenie razem z Komisją do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Posiedzenie będzie dotyczyło nowego projektu ustawy, związanego z przekazywaniem akcji spółek KOWR do Ministerstwa Aktywów Państwowych. Informuję o tym, żebyśmy byli obecni na tym posiedzeniu, o ile jest taka możliwość.

Przystępujemy do rozpatrzenia porządku dziennego. O zabranie głosu poproszę panią minister Annę Gembicką. Proszę o przedstawienie nam tej informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Anna Gembicka:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, 9 października br. został zaprezentowany dokument programowy „Polski ład dla polskiej wsi". W tym dokumencie znalazły się propozycje rozwiązań mających na celu wsparcie polskiego rolnictwa oraz obszarów wiejskich. Można powiedzieć, że dokument ten jest kontynuacją i rozwinięciem programu „Polski ład", zaprezentowanego w maju tego roku. W tym dużym „Polskim ładzie" projekty ukierunkowane na rozwój polskiego sektora rolno-spożywczego i obszarów wiejskich znalazły się w części pod nazwą „Polska nasza ziemia". W związku z tym chciałabym dzisiaj pokrótce opisać projekty, które zostały zaprezentowane na początku w tym dokumencie ogólnym, a później uszczegółowione w „Polskim ładzie dla polskiej wsi". Jednocześnie chciałabym też powiedzieć trochę o tym, czym się kierowaliśmy, przygotowując ten dokument.

Naszym podstawowym założeniem było zwiększenie dochodowości gospodarstw rolnych, stworzenie rolnikom nowych możliwości uzyskiwania większych dochodów,

a także dywersyfikacja tych dochodów. Drugą przesłanką, którą się kierowaliśmy, było wprowadzenie pewnych uproszczeń, ułatwień w funkcjonowaniu. Wiele z nich jest związanych chociażby z cyfryzacją, ale też ogólnie ze zmniejszaniem biurokracji. Trzecim elementem było zapewnienie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Bardzo często podkreślamy jako rząd, że dla nas zasada zrównoważonego rozwoju jest bardzo ważna. Uważamy, że niezależnie od miejsca zamieszkania Polacy powinni mieć takie same szanse rozwojowe. Wiemy, że obszary wielskie potrzebują jeszcze bardzo dużych środków na rozwój, chociażby kwestii związanych z infrastrukturą. Właśnie te kwestie zostały także poruszone w tym dokumencie.

Na początku chciałabym powiedzieć o siedmiu głównych punktach. Nazwaliśmy to „Siedem spraw dla polskiej wsi". Pierwszą kwestią, która została poruszona, są dopłaty powyżej średniej unijnej dla małych i średnich gospodarstw do 50 ha. Już od przyszłego roku będą realizowane działania przyczyniające się do zwiększenia dopłat dla małych i średnich gospodarstw. Będzie to możliwe w związku z przywróceniem uzupełniającej płatności podstawowej finansowanej ze środków krajowych. Na ten cel będzie przeznaczane ze środków krajowych 400 mln zł rocznie. Projekt ustawy wdrażającej uzupełniającą płatność podstawową został uzgodniony wewnątrz resortu. Oczekuje na wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Od razu chciałabym zaznaczyć, że przy każdym z tych punktów będę podawać, jak mniej więcej wygląda harmonogram realizacji. Bardzo zależy nam na tym, żeby te wszystkie propozycje wdrożyć jak najszybciej. Niektóre z propozycji, które będę później przedstawiać, są jeszcze w fazie dopracowywania, więc bardzo się cieszę, że to posiedzenie Komisji zostało zwołane dzisiaj. Bardzo chętnie wysłucham państwa uwag, pytań i takich kwestii, które jeszcze mogłyby wpłynąć w jakiś sposób na kierunek tych działań.

Jednak wracając do tych dopłat, powiem, że dzięki utrzymaniu płatności redystrybucyjnej oraz przywróceniu od 2022 r. uzupełniającej płatności podstawowej finansowanej z budżetu krajowego już od przyszłej kampanii rolnicy posiadający gospodarstwa o powierzchni od 3 do 30 ha użytków rolnych – to jest grupa gospodarstw o najniższych dochodach – uzyskają płatności bezpośrednie na średnim poziomie przekraczającym średnią unijną. Ponadto od 2023 r., właśnie dzięki tym mechanizmom, dzięki zwiększeniu środków na płatność redystrybucyjną z 8,3% do 11,57% koperty finansowej na płatności bezpośrednie i rozszerzeniu jej zakresu z gospodarstwa o wielkości od 1 do 2 ha – obejmie to praktycznie 97% gospodarstw – średni poziom wsparcia na hektar we wszystkich gospodarstwach do 59 ha będzie wyższy od średniej unijnej.

Kolejna kwestia, która została podkreślona w „Polskim ładzie dla wsi", to też bardzo oczekiwany przez rolników postulat przejścia na emeryturę bez konieczności zbywania gospodarstwa. To rozwiązanie jest zawarte w projekcie ustawy o rodzinnym gospodarstwie rolnym. Ta ustawa jest przygotowana. Czeka na wpis do wykazu prac rządu. W przypadku tego rozwiązania emeryt, który nie może zaprzestać prowadzenia działalności rolniczej ze względu na brak chętnych do przejęcia własności lub posiadania gospodarstwa rolnego, będzie mógł nadal prowadzić działalność rolniczą w tym gospodarstwie, a świadczenie nie ulegnie zawieszeniu maksymalnie przez 10 lat od nabycia prawa do emerytury. Wystarczy, że złoży w tej sprawie odpowiednie oświadczenie.

Kolejna kwestia, która została poruszona w „Polskim ładzie dla polskiej wsi", to zmiany dotyczące systemu ubezpieczeń upraw dla rolników. Jak dobrze wiemy, klęski żywiołowe to chyba największe zagrożenie dla opłacalności produkcji rolnej. Dlatego każdy rolnik będzie mógł skorzystać z nowego systemu ubezpieczeń. Rolnicy będą mieli gwarancję dopłaty 65% do składki ubezpieczeniowej. W związku z tym zwiększyliśmy środki przeznaczone na dopłaty ubezpieczeń na przyszły rok do 1,4 mld zł. To jest też ta kwestia, która bardzo często była poruszana na posiedzeniach Komisji. Tak że my też wzięliśmy to pod uwagę. Oprócz tego powstanie fundusz gwarancji w rolnictwie, który zapewni źródło finansowania wypłat pomocy za poniesione straty. Aby zapewnić lepsze dostosowanie instrumentów ubezpieczeniowych do potrzeb rolników, powstanie także rolniczy ubezpieczyciel.

Jeżeli chodzi o kolejny postulat, to jest nim ryczałt w wysokości 15 tys. zł na budowę zbiornika retencyjnego bez zbędnych formalności. Tutaj mamy dwie kwestie. Pierwsza,

formalnoprawna, dotyczy ograniczenia tych wymogów, które wiążą się z budową zbiorników retencyjnych. W ustawie o przejściowym programie rozwoju obszarów wiejskich, która prawdopodobnie w przyszłym tygodniu będzie rozpatrywana przez Komitet Stały Rady Ministrów, zawarliśmy takie zmiany Prawa wodnego, które pozwolą na tworzenie zbiorników do 5 tys. m^2 bez pozwolenia wodnoprawnego, jedynie na zgłoszenie. Kolejnym krokiem będzie właśnie uruchomienie programu przyznawania środków rolnikom. Nie bez powodu wybraliśmy ryczałt. Chodzi nam o to, żeby rolnicy mogli sami wykonać te prace, żeby było jak najmniej formalności.

Kolejny projekt to bezpłatna przestrzeń targowa dla rolników w miastach. Od razu zaznaczę, że projekt ustawy, która już była i miała pierwsze czytanie na posiedzeniu Komisji, dotyczy wszystkich samorządów. Chodzi o to, żeby samorządy miały obowiązek wskazywania miejsca, w którym rolnicy będą mogli sprzedawać swoje produkty. Te miejsca nie będą objęte opłatą targową. Sprzedaż będzie się odbywać w wyznaczonych dniach. Z tego co wiem, na ostatnim posiedzeniu Komisji zapadły takie ustalenia, że te dni, to mają być piątki i soboty. Rolnicy uzyskają kolejną możliwość sprzedaży bezpośredniej bez marży pośrednika. Szczególnie dla mieszkańców większych ośrodków to jest też bardzo dobre rozwiązanie, bo zyskają kolejne miejsce, w którym będą mogli kupić produkty od rolnika. Będą mogli nabyć zdrową, polską żywność.

Warto dodać, że w ramach działań opisanych hasłem „skracanie łańcuchów dostaw" w „Krajowym planie odbudowy" także zostały zarezerwowane środki na tworzenie miejsc sprzedaży bezpośredniej dla rolników, targowisk, warzywniaków, zieleniaków, miejsc sprzedaży zlokalizowanych w miejscach obsługi podróżnych na autostradach czy miejsc sprzedaży w samych gospodarstwach. Z tymi różnymi ułatwieniami, w tym z tworzeniem nowych możliwości sprzedaży, łączy się także projekt ustawy dotyczący rolniczego handlu detalicznego, czyli umożliwienie rolnikom prowadzącym rolniczy handel detaliczny sprzedaż żywności w szerszym zakresie na terenie całego kraju oraz podwyższenie kwoty przychodów związanych z podatkiem dochodowym z 40 tys. zł do 100 tys. zł. Ten projekt jest już obecnie procedowany.

Oczywiście w tym przypadku projekt musiał zostać notyfikowany w Komisji Europejskiej, co zostało zrobione 5 sierpnia br. Termin odroczenia wyznaczony przez Komisję Europejską upływa 8 listopada tego roku. Czyli będzie już możliwe kontynuowanie prac nad tym projektem. Oczywiście jeżeli przy notyfikacji zostaną zgłoszone uwagi przez któreś z państw członkowskich, ten termin niestety może zostać przesunięty. Kolejna propozycja dla rolników, to 4,5 mld zł na odbudowę polskiego przetwórstwa oraz sprzedaż i produkcję żywności w gospodarstwie rolnym. To są środki zarezerwowane w „Krajowym planie odbudowy" właśnie na tworzenie miejsc sprzedaży bezpośredniej i przetwarzania produktów rolnych oraz rozwój zakładów przetwórczych. Rolnicy będą mogli otrzymywać dotacje do 15 mln zł w przypadku rozpoczęcia działalności przetwórczej. Dofinansowanie będzie obejmowało m.in. koszt wyposażenia i unowocześnienia zakładu, budowę przetwórni, zakup maszyn, zakup wyposażenia, zakup samochodu do sprzedaży i transportu żywności, chociażby właśnie do miejsc sprzedaży bezpośredniej.

Kolejna kwestia, także bardzo ważna, która była wielokrotnie poruszana podczas posiedzeń Komisji, to walka z ASF i odbudowa produkcji trzody chlewnej. Wiemy dobrze, że hodowcy potrzebują wsparcia nie tylko w walce z ASF, ale także w odbudowie stad. W związku z tym te propozycje obejmują chociażby dotacje nawet do 900 tys. zł dla rolników z obszarów objętych ASF na odbudowę stada. Pieniądze będzie można przeznaczyć na budowę budynków gospodarskich, na nowe maszyny, urządzenia i wyposażenie do produkcji prosiąt.

Dalej mamy kolejne 150 mln zł na wyrównanie strat poniesionych przez rolników w wyniku ASF. To są także nieoprocentowane pożyczki na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych dla producentów świń, którzy utrzymywali świnie na obszarach objętych ASF. Oprócz tego jest to także wsparcie inwestycyjne dla rolników w zakresie bioasekuracji, czyli refundacja części kosztów takich projektów, jak np. utworzenie niecki dezynfekcyjnej, wyposażenie gospodarstwa rolnego w urządzenie do dezynfekcji czy przebudowa lub remont pomieszczeń w celu utrzymania świń. Kolejna kwestia to jest

także wsparcie dotacyjne dla ubojni i masarni na zakup linii technologicznych i produkcyjnych.

Przechodząc do pozostałych propozycji, które znalazły się w „Polskim ładzie dla polskiej wsi”, to są to oczywiście wszystkie projekty związane z cyfryzacją. To są m.in. takie rozwiązania jak jedno okienko dla rolnika, zintegrowana platforma doradcza, rozwój satelitarnego systemu monitoringu upraw, czyli tzw. teledetekcja, która pozwoli na szybsze szacowani strat, a co za tym idzie – także na szybszą wypłatę odszkodowań. Jeżeli chodzi o jedno okienko dla rolnika, to na początek przewidzieliśmy 21 usług, które będą tam umieszczone. Dzięki nim rolnik będzie mógł w prosty sposób załatwić przez internet swoje sprawy dotyczące kwestii związanych z KRUS czy z agencją. Oprócz tego to także większy zwrot akcyzy za paliwo rolnicze. Zwiększamy limit zużywanego oleju napędowego na 1 ha upraw rolnych.

To także rozwiązania dotyczące kwestii zasobu ziemskiego. Kryje się to pod hasłem „więcej ziemi dla rolników”. Już teraz zwiększamy transparentność w zakresie dzierżaw z zasobu rolnego KOWR. Powstał elektroniczny system, dzięki któremu każdy może sprawdzić, które działki należące do KOWR znajdują się w danej gminie. Zostało już uruchomione rozwiązanie umożliwiające także skorzystanie z mapy. Chcemy to uzupełnić o dane dotyczące terminów zakończenia dzierżaw. Sama jako poseł też mam takie doświadczenie, że bardzo często rolnicy skarżyli się na dotychczasowy przebieg tych procesów. Postulowali właśnie większą transparentność, więc wychodzimy naprzeciw tym oczekiwaniom.

Oprócz tego są to także różnego rodzaju uproszczenia, czyli zmiany, które uwolnią wiejską działalność gospodarczą poprzez zmniejszenie różnych ograniczeń biurokratycznych. Budynki gospodarcze do 300 m^2 będzie można stawiać na podstawie prostego zgłoszenia. Ułatwienia obejmą także prowadzenie działalności gospodarczej przez rolnika w swoim siedlisku. Z tego co pamiętam, ten projekt już także przeszedł przez komisje. Nawet trafił do Senatu.

Kolejna kwestia to wsparcie informatyzacji gospodarstw. Przeznaczamy ponad 750 mln zł na zakup sprzętu i oprogramowania wzmacniającego cyfryzację rolnictwa. Oprócz tego, jeżeli chodzi o kwestie dotyczące już rozwoju obszarów wiejskich, jest ogromne wsparcie w wysokości 2 mld zł na inwestycje w gminach popegeerowskich. Te środki będą mogły być przeznaczane na nowe drogi, na sieci wodno-kanalizacyjne, na ośrodki kulturalne i sportowe. Będzie to realizowane w ramach funduszu programu inwestycji strategicznych „Polski ład”. Nabór dotyczący gmin popegeerowskich będzie realizowany razem z kolejnym naborem, czyli w drugim naborze „Polskiego ładu”.

Kolejna kwestia to inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. Tutaj planujemy zainwestować 4 mld zł na wsparcie budowy i modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków na obszarach wiejskich. Chcemy, żeby jak najwięcej gospodarstw miało dostęp do kanalizacji lub mogło korzystać z przydomowych oczyszczalni. Kolejna kwestia, także bardzo ważna, to zwiększenie retencji na obszarach wiejskich. W latach 2021–2026 przeznaczymy ponad 3 mld zł na projekty retencyjne. Wsparcie obejmie inwestycje na małych ciekach wodnych zlokalizowanych na gruntach rolnych lub leśnych, inwestycje związane z odtworzeniem małych zbiorników wodnych oraz infrastruktury w postaci młynów wodnych. Przewidziane jest dofinansowanie spółek wodnych.

Oprócz tego planujemy także dalsze wsparcie dla kół gospodyń wiejskich. Jak państwo wiedzą, od tego roku kwoty wsparcia wzrosły do 5, 6 lub 7 tys. zł, w zależności od liczebności koła. Oprócz tego, jeżeli chodzi o rozwój obszarów wiejskich, planujemy ogromne inwestycje. To jest ponad 5 mld zł na rozwój sieci światłowodowych. Możne powiedzieć, że to koresponduje też z rozwiązaniami cyfrowymi, które zaproponowaliśmy w ramach „Polskiego ładu” dla polskich wsi. Oprócz tego planowane jest utworzenie aeroportu i rozwój kolei. Właśnie pod tym kątem zainwestujemy w zwiększenie zdolności przeładunkowych polskich portów, czyli rozszerzymy w ten sposób kanały eksportu dla polskiej żywności.

Oprócz tego Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa utworzy sieć biur z radcami handlowymi, którzy będą wspierać producentów w zakresie pozyskiwania klientów na ryn-

kach zagranicznych. Realizujemy także projekt paszportów polskiej żywności, czyli stworzenia cyfrowego systemu identyfikacji polskiej żywności. Można powiedzieć, że chcemy wyprzedzić trendy, które pojawiają się na świecie. Pojawiają się także bardzo mocno w działaniach wielkich sieci handlowych. Można powiedzieć, że chcemy stworzyć nasz, polski system w taki sposób, żeby rolnicy nie byli uzależnieni od pewnych rozwiązań, narzuconych chociażby przez wielkie sieci handlowe.

Pokrótce przedstawiłam najważniejsze projekty, które znalazły się w „Polskim ładzie dla polskiej wsi", ale ten dokument jest naprawdę bardzo szeroki. Można powiedzieć, że staraliśmy się w każdej dziedzinie produkcji rolnej przygotować pewne rozwiązania, które będą rolników wspierać.

Jak powiedziałam na początku, dla nas bardzo ważne jest to, żeby jak najszybciej zrealizować te projekty. Dlatego wiele z nich albo już trafiło do Sejmu, albo czeka na rozpoczęcie rządowej ścieżki legislacyjnej. Jak powiedziałam na początku, czekamy także na państwa uwagi i pytania do tych propozycji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję za tak dokładne przedstawienie tego nowego programu dla polskiej wsi – „Polskiego ładu". Przystępujemy do dyskusji. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, kto z państwa parlamentarzystów chciałby zabrać głos? Pani poseł Pamuła, jako kobieta, pierwsza. Proszę bardzo.

Poseł Teresa Pamuła (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, szanowna Komisjo, chciałam zapytać o 5 mld zł na sieci kanalizacyjne. Jaki jest przybliżony termin uruchomienia tych środków? Gdzie możemy ich szukać? Czy były w ustawie dotyczącej finansów samorządów, która była uchwalana? Czy to są środki z krajowego funduszu odbudowy? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Krajewski. Tak?

Poseł Stefan Krajewski (KP):

Szanowny panie przewodniczący, pani minister, Wysoka Komisjo, mam dwa pytania. Dużo mówi się o tym, że w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) zwiększa się limit z 40 tys. zł do 100 tys. zł. 19 października wysłałem zapytanie do pana ministra, ale do dziś nie otrzymałem odpowiedzi. Ilu rolników przekroczyło próg 40 tys. zł? Skoro się go zwiększa, to rozumiem, że rolnicy już się w tym limicie nie wyrabiają i trzeba go zwiększać. Interesuje mnie konkretna liczba tych rolników, którzy przekroczyli 40 tys. zł.

I druga sprawa. W przekazanych informacjach czytamy, że od 2022 r. będzie realizowane działanie przyczyniające się do zwiększenia dopłat dla małych i średnich gospodarstw. Będzie to możliwe w związku z przywróceniem wycofanej w 2014 r. uzupełniającej płatności podstawowej – UPP. Takiej płatności nigdy nie było, więc albo to jest coś zupełnie nowego, albo to jest po prostu mylenie definicji. Była jednolita płatność obszarowa i uzupełniająca płatność obszarowa – UPO. O płatności UPP nie słyszałem, więc chciałbym to wyjaśnić. Czy to coś nowego? Czy to będzie faktycznie powrót do UPO? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Kołakowski. Proszę bardzo.

Poseł Lech Kołakowski (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, pani minister, szanowni państwo, bardzo dziękuję pani minister za wzięcie pod uwagę kilku zgłaszanych przeze mnie postulatów do tego programu. Do jednego z nich chciałem się odnieść.

Chodzi o powszechne ubezpieczenia. Ubezpieczenia – ja to nazwę – osobowe, które realizuje KRUS, regulują te kwestie. Zgłosiłem pakiet, a w tym pakiecie kompleksowe ubezpieczenia pozostałe. Zaproponowałem utworzenie funduszu ubezpieczeniowego podległego bezpośrednio ministrowi rolnictwa i wprowadzenie kilku filarów. Pierwszym z nich byłyby ubezpieczenia upraw, drugim ubezpieczenia zwierząt, trzecim ubezpiecze-

nia majątkowe. Ponownie chciałem zgłosić czwarty filar, czyli ubezpieczenia od szkód łowieckich. Dlaczego cztery filary? Bo to całkowicie załatwiałoby kwestie ubezpieczeń i tych problemów, z którymi borykają się rolnicy.

Chcę się jeszcze odnieść do meritum tej kwestii. Proponuję, żeby ubezpieczenia były w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, żeby nie tworzyć nowych bytów. W systemie informatycznym uprawy i zwierzęta są zaewidencjonowane. Natomiast kwestia ubezpieczenia budynków i maszyn, w szczególności z silnikiem spalinowym, to jest dosłownie od 5 do 10 pozycji na jednej kartce. Czwarty filar załatwiałby sprawy szkód łowieckich. Powtórzę, że uważam za zbędne tworzenie nowych bytów. Tym bardziej że informacje są w systemie informatycznym. Odnośnie do wysokości składki ubezpieczeniowej czy struktury składki stoję na stanowisku, aby rolnik płacił ok. 10%. Aby państwo polskie, przez fundusz ubezpieczeniowy, pokrywało głównie to ubezpieczenie. Być może w procentowej wysokości dofinansowania podobnego jak w KRUS. Ale to jest do dyskusji i nie we wszystkich filarach, bo tu trzeba spojrzeć na specyfikę szkód w uprawach, zwierzętach, majątku i szkodach łowieckich.

Pani minister, jeżeli pochyliłaby się pani nad zgłoszonym przeze mnie wnioskiem, moglibyśmy kompleksowo, całkowicie załatwić kwestię ubezpieczeń w rolnictwie. Postulowałbym nawet późniejsze wdrożenie czy późniejsze przygotowanie projektu, ale projektu jednolitego, który całkowicie załatwiłby kwestię ubezpieczeń. Uważam, że jest to zasadne. Uprzejmie proszę o pochylenie się nad tym, żeby w jednym akcie prawnym całkowicie zamknąć sprawy ubezpieczeń i tych wszystkich problemów.

I jeszcze jedno zdanie odnośnie do czwartego filaru. Koła PZŁ płaciłyby składkę. To wymaga jeszcze konsultacji. To koła ubezpieczałyby się w funduszu. Natomiast, jak wyglądałaby sprawa bezpośrednich interwencji, nie agentów ubezpieczeniowych, tylko pracowników ARiMR, powiatowej ARiMR? Ubezpieczenie byłoby z mocy ustawy. Natomiast działanie operacyjnie nastąpiłoby po szkodzie. Dopiero wówczas można byłoby oszacować szkodę.

Nie potrzeba przeprowadzania żadnego ewidencjonowania czy lustrowania pól, budynków czy innych kwestii, które są przedmiotem ubezpieczenia. Dopiero po kataklizmie czy po wstąpieniu szkody pracownicy ARiMR podejmowaliby stosowne, określone prawem działania. Bardzo proszę o pochylenie się kompleksowo nas sprawami ubezpieczeń. Do ładu zgłaszałem też kwestie związane z ASF. Nie tyle do walki z ASF, co do odbudowy pogłowia trzody chlewnej. Uprzejmie proszę o pochylenie się też nad tym, bo dzisiaj najbardziej ucierpieli hodowcy. Tysiące gospodarstw zaprzestało produkcji trzody. Musi być przyjęty program rządowy, który wesprze odbudowę pogłowia trzody w naszym kraju. Nie możemy być importerem. Mamy być eksporterem. Dlatego bardzo proszę o pochylenie się nad tą kwestią.

Natomiast jeszcze odnośnie do kodeksu rolnego, proponuję szersze rozwiązanie, tj. przygotowanie konstytucji rolnej, która upraszczałaby przepisy. Dokonano by przeglądu i analizy wszystkich aktów prawnych regulujących sprawy w rolnictwie w części spraw krajowych i uregulowań związanych z Unią Europejską. Może w tej części to tyle. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Plocke. Tak?

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, pani minister, Wysoka Komisjo, w zasadzie mam dwa pytania. Po pierwsze, chciałem spytać, z jakich środków, z jakich źródeł będzie finansowany program „Polski ład"?

Z informacji, które posiadam, jest program partyjny. To nie jest program rządowy, więc dziwię się panu przewodniczącemu, że rozmawiamy na temat programu partyjnego, a nie rządowego na posiedzeniu Komisji. To po pierwsze. Po drugie, pani minister, z jakich środków będą rzeczywiście finansowane inwestycje? Chodzi mianowicie o holding spożywczy. Czy to będą środki budżetu państwa czy np. pieniądze z „Krajowego planu odbudowy", czy z jakiegoś innego źródła? I inwestycja pod nazwą Park Jurajski Agro Fresh Częstochowa – to jest to samo. I kwestia portu. Pani minister o tym wspo-

mniała. Rozumiem, że to ma być finansowane z „Polskiego ładu”, jeżeli dobrze zapamiętałem pani wypowiedź. To na razie tyle. Bardzo prosiłbym o odpowiedź. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziwię się, że pan poseł się dziwi, że rozmawiamy o „Polskim ładzie” dla rolnictwa na posiedzeniu Komisji Rolnictwa.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Ja się dziwię, że jest to program partyjny, panie przewodniczący, a nie rządowy. Takie było zdziwienie.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Wiem, że może się pan dziwić, że jest to program partyjny, bo Platforma Obywatelska nie ma żadnego programu. Nie tylko dla polskiej wsi, ale nie ma również programu dla Polski. Dlatego jest to zdziwienie Platformy Obywatelskiej, że Prawo i Sprawiedliwość, że Zjednoczona Prawica ma program dla polskiej wsi, i to dobry program dla polskiej wsi. Stąd jest zdziwienie pana posła. Ale rozumiem. Może się pan dziwić, że rozmawiamy o polskiej wsi na posiedzeniu Komisji Rolnictwa.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Ale ja nie pytałem pana przewodniczącego, tylko panią minister.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Ale zarzut był do mnie, że dziwi się pan mi, że rozmawiamy o polskiej wsi na posiedzeniu Komisji Rolnictwa. Bardzo proszę, pan Piotr Borys.

Poseł Piotr Borys (KO):

Mam konkretne pytanie. Wszystkie przedstawione działania…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie pośle, wszyscy mieli konkretne pytania.

Poseł Piotr Borys (KO):

Wszystkie przedstawione działania… Dziękuję za zwrócenie uwagi. Mogę mieć mniej konkretne, ale to potrwa dłużej. Wszystkie sześć głównych punktów.

Chciałbym zapytać szczegółowo, jaka jest dokładnie kwota, która jest planowana w przyszłorocznym budżecie? Dokładnie, w podziale na poszczególne działania od 1 do 6, bo przecież każde jest kwalifikowane do wsparcia.

Pytanie drugie. Mówimy o przestrzeni do wolnego handlu dla rolników. Będziemy to procedowali w dniu jutrzejszym. To jest tylko pewien wycinek. Ta ustawa jest niekompletna i niezgodna z tradycją handlu w wielu gminach. Wymaga poprawy. Państwo już wpisują ją jako coś pewnego, a ustawa dopiero będzie wchodziła w życie.

Po trzecie, chciałbym zapytać panią minister, bo mamy wycinek wiedzy, kiedy będzie przedstawiony strategiczny plan dla polskiego rolnictwa, wynikający ze wspólnej polityki rolnej? Przecież, żeby myśleć o nowym ładzie, powinniśmy go zasilać tak naprawdę różnymi środkami. Krajowymi, europejskimi, a także tymi, które wynikają z KPO. Chciałbym prosić o odpowiedź na to pytanie. Po pierwsze, żeby jeszcze raz dowiedzieć się, ile środków zamierzają państwo przekazać na działania wynikające z „Polskiego ładu”? Po drugie, kiedy spodziewamy się przedstawienia Wysokiej Komisji planu strategicznego wspólnej polityki rolnej? Przecież wiele z tych elementów będzie ze sobą przenikało. Jaka będzie ostateczna kwota wsparcia? Po trzecie, kiedy w państwa ocenie przewidujemy środki na rolnictwo i w jakiej kwocie, wynikające z krajowego programu odbudowy? To będzie jakby trzecie źródło potencjalnego finansowania. Żeby mówić o nowym ładzie, musimy znać odpowiedź na dwa pozostałe pytania, bo wiele z tych elementów się przenika. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję. Pan przewodniczący Gwiazdowski.

Poseł Kazimierz Gwiazdowski (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, mam bardzo króciutkie pytanie. Chodzi mi o budowę tej przetwórni, nie przetwórni, a ogólnie przetwórstwa, bo tam jest bodajże 1,2 mld euro w „Krajowym planie odbudowy". Chodzi mi głównie o to, czy z tego programu będą mogli korzystać ci, którzy są rolnikami, ale zarazem są na ZUS-ie? Mają swoje gospodarstwa rolne, ale płacą składki ZUS, bo gdzieś pracują. Czy oni będą mogli z tego programu korzystać? Drugie pytanie dotyczy spraw wodno-kanalizacyjnych. Na to są 4 mld zł. Rozumiem, że to będzie program adresowany tylko i wyłącznie do gmin wiejskich. Rozumiem, że ewentualnie do takich do 2 tys. RLM. Że takie gminy będą mogły z tego programu skorzystać. Czy tak? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Poseł Ziejewski.

Poseł Zbigniew Ziejewski (KP):

Mam pytanie do pani minister odnośnie do ubezpieczeń. Pani minister, polskie dzieci, które kończą szkołę średnią i są ubezpieczone w KRUS, zanim podejmą studia, mają 3 miesiące wakacji. W tym momencie nie są ubezpieczone w KRUS. Co robi KRUS w tym momencie? Co mają zrobić ci rolnicy? Gdzie mają dopisać te dzieci? Jeżeli dzieci są ubezpieczone w ZUS, dopisuje się je do rodziców i są ubezpieczone. Jak wygląda sytuacja w KRUS? Wczoraj miałem takie pytanie. Ja nie jestem z KRUS. Zadaję takie pytanie, żeby wrócić w teren i odpowiedzieć rolnikom, co mają zrobić, gdzie mają ubezpieczyć swoje dzieci, kiedy te kończą szkołę średnią. Zdały maturę, dostały się na studia, ale w tym momencie są zawieszone. To jest pierwsze pytanie.

Drugie pytanie. Przedstawiła pani tutaj tyle milionów czy wręcz miliardów. Po naszym dzisiejszym spotkaniu odnośnie do ASF, panie przewodniczący, rolnicy pytali – otrzymałem masę telefonów – kiedy te decyzje zapadną w ARiMR? Kiedy będzie płacone to wyrównanie? Czy ono będzie w tym roku, czy nie? Bo to są rzeczy namacalne dzisiaj. Czy wyrównanie dopłat z tytułu strat z ASF będzie wypłacone? Czy te decyzje będą naliczone w tym roku? Czy oni mogą liczyć na pomoc ministerstwa w tym roku? Oni są bez środków do życia. Chciałbym otrzymać odpowiedź na te dwa pytania.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Poseł Ardanowski.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister, chcemy realizować ambitny program zmian na obszarach wiejskich i w rolnictwie. Będę bardzo wspierał nowego ministra w działaniach, które – mam nadzieję – będziemy realizowali wszyscy wspólnie, ponad podziałami politycznymi.

Natomiast, jeżeli chodzi o „Polski ład", to w jakiś sposób trzeba uporządkować to, co się nazywa „Polskim ładem". Mam przed sobą dokument, który przedstawiło ministerstwo. Mam też broszurkę, którą ministerstwo bardzo ładnie wydało. Zawiera ona wiele różnego rodzaju działań nieuwzględnionych w dokumencie, który dostaliśmy dzisiaj na posiedzenie Komisji. Jest tu również, co jest dla mnie najważniejsze, wystąpienie prezesa Kaczyńskiego i siedem kardynalnych punktów, które również są przedstawione jako „Polski ład". Musi być pewnego rodzaju uporządkowanie tego, co chcemy zrealizować i jakie działania realizować. Każde z tych działań może być przy dobrym wdrażaniu bardzo korzystne dla wsi. Ale również część tych działań przy wadliwym wdrażaniu problemy wsi może tylko i wyłącznie pogłębić. Niestety w rolnictwie nie ma już takich prostych rozwiązań, które – jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki – zawsze przynoszą tylko dobro.

Sprawa gospodarstwa i emerytur. Wiem, że wielu starszych rolników, którzy nie mają następców, jest przekonanych, że jest to dobre rozwiązanie. Czy analizowaliśmy jednak, jak zachowają się młode osoby, młode pokolenie? Czy czasami nie doprowadzimy do wstrzymania wymiany pokoleń, która jest w rolnictwie dużo ważniejsza niż zapewnienie dodatkowych środków dla rolników odchodzących z pracy rolniczej? Jeżeli to źle wprowadzimy, to rozwiązanie przyniesie szkodę, a nie korzyść. Mam rozwiązania pole-

gające na stosowaniu pewnych premii, zarówno dla rolnika, jeżeli będzie chciał przekazać gospodarstwo, jak i dla młodego, który przekona rodziców, żeby mu przekazali gospodarstwo. Uzyskaliby oni również pewnego rodzaju ułatwienia, choćby w dostępie do środków unijnych.

Kwestia 15 tys. zł na budowę zbiornika – w tej chwili problem retencji jest kluczowy. Jest to bardzo ładnie opisane, jako kontynuacja pewnego programu w broszurce ministerstwa. Problem nie jest w pieniądzach na działania związane z retencją. Przede wszystkim potrzebne jest uporządkowanie prawa, które w tej chwili retencję uniemożliwia. Pozwolenia, zezwolenia, analizy wpływu na środowisko nawet w przypadku bardzo małych działań „podpiętrzających" stawy, jeziora, wykorzystujących układy melioracyjne. To nie jest tylko kwestia pieniędzy na wykopanie stawu. To jest kwestia uproszczenia przepisów. To jest ważniejsze niż tylko dopływ środków na kopanie stawów. To jest również kwestia uporządkowania dziesiątków tysięcy studni głębinowych w polskim rolnictwie. To wszystko wymaga precyzyjnego wdrażania.

Hasło „przestrzeń targowa w mieście dla rolnika". Mówię o tym na podstawie tych siedmiu działań prezesa. Trzeba ułatwić rolnikom możliwość sprzedaży w miastach. Natomiast, przy pewnej złośliwości miast, a takiej mogę się spodziewać, albo niemożności zrealizowania tego może się okazać, że tereny wskazane do handlu rolniczymi będą terenami peryferyjnymi, dokąd żaden mieszkaniec miasta nigdy po te produkty rolnicze nie przyjdzie. Chodzi o to, jak ułatwić rolnikom możliwość sprzedaży zarówno przetworzonych, jak i nieprzetworzonych produktów w tych miejscach, do których w mieście ludzie faktycznie przychodzą zaopatrywać się w żywność, a to nie jest to samo, co dodatkowa przestrzeń targowa w mieście. Sprawa przetwórstwa. To jest tylko takie hasło, które mówi o tym, że trzeba wzmacniać przetwórstwo. Przetwórstwo jest studnią bez dna, do której możemy pompować ogromne pieniądze tak, jak przez kilkanaście lat Unii Europejskiej, a wcześniej z programu SAPARD.

Rolnictwo z tego przetwórstwa nie będzie miało żadnych korzyści, ponieważ możemy dofinansować zakłady przetwórcze po to, żeby przerabiały – przepraszam, że to powiem bardzo brutalnie – surowce sprowadzane z zagranicy. Będą bardzo nowoczesne zakłady przerabiające wieprzowinę z Danii. W tej chwili polskie przetwórstwo jest jednym z najnowocześniejszych w Europie ze względu na to, że powstawało, że inwestowało później niż w zachodniej części Europy. Ale wykorzystanie mocy przetwórczych – proszę mnie poprawić – jest w granicach 40–50%. Problem nie jest w wydolności polskiego przetwórstwa. Problem polega na tym, że rolnicy nie są z tym przetwórstwem powiązani. Nie ma przymusu kontraktacji. Nie ma akcjonariatu rolniczego. Nie ma związania przetwórstwa z rolnikami. Samo proste pompowanie pieniędzy w przetwórstwo w ostateczności może doprowadzić do tego, że przetwórstwo w ogóle oderwie się od polskiego rolnictwa i będzie się zaopatrywało w surowce z zagranicy.

Są pewne możliwości związania przetwórców finansowaniem czy dofinansowaniem z rolnikami. Każdy z tych punktów wymaga rozwinięcia i bardzo precyzyjnego wdrażania. W tej broszurce jest jeszcze wiele innych rzeczy. Powiedziałbym, że niektóre są trochę egzotyczne, jak np. wsparcie lokalnych producentów w eksporcie. Napisano, że nawet najmniejszy rolnik będzie miał szansę ze swoimi produktami dotrzeć na największe rynki. Gdzie? Do Szanghaju? Do Tokio? Rolnik, który gospodaruje na kilku hektarach? Eksport jest związany z dużym przetwórstwem. Eksport jest związany z dużymi partiami towaru, a nie z pojedynczymi małymi gospodarstwami. Oczywiście, trzeba wrócić do koncepcji radców rolnych – tych naszych przedstawicieli handlowych, którzy w kluczowych ze względu na zapotrzebowanie na żywność obszarach świata będą pilnowali polskich interesów. Do tego należy wrócić. Natomiast tego typu prosty zapis może być bardzo łatwo, mówiąc wprost, obśmiany.

Agroport i kolej dla żywności. Trzeba wrócić do koncepcji, która leży na stole i czeka – i jeszcze parę miesięcy może czekać – uruchomienia portu zbożowego w Gdyni, a nie myślenia o tym, co od jakiegoś czasu pojawiło się w KOWR, tj. o wielkim, potężnym porcie rolniczym w Porcie Północnym, na który mają być przeznaczone setki milionów, a może miliardy złotych. Musimy bardzo szybko uzyskać efekt zwiększenia możliwości eksportu, przede wszystkim zboża, ponieważ może się okazać, że przy ograniczeniu,

a patrząc perspektywicznie przy wprowadzaniu „Zielonego ładu”, hodowla zwierząt w Polsce może bardzo mocno ucierpieć. Staniemy się wtedy absolutnie skazani na eksport zboża, ale również innych nasion. Musimy mieć sprawny port, który pozwoli te nadwyżki, które mogą być coraz większe, wyeksportować. Nie możemy myśleć w kategorii wielu, wielu lat o jakichś gigantycznych inwestycjach w Porcie Północnym.

Każda z tych propozycji jest cenna i wartościowa. Każda będzie pomagała polskiemu rolnictwu. Jestem o tym przekonany. Ale każda wymaga bardzo szczegółowej analizy, żeby czasami pod ładnymi hasłami nie kryło się również marnotrawstwo, trwonienie pieniędzy, budowanie pewnych zamków na piasku, czyli instytucji, które akurat nie są dla rolnictwa najważniejsze. Wielkie nadzieje wiążę z nowym ministrem. Deklarowałem wielokrotnie, że wszyscy powinniśmy mu pomóc. Dać mu również szansę na to, żeby mógł swoje pomysły, które na pewno ma, zacząć realizować.

Oczywiście sprawdzenie będzie bardzo szybko. W polityce w tej chwili wszystko tak przyspieszyło, że bardzo szybko deklaracje są weryfikowane, przede wszystkim przez rolników, przez środowisko rolników. Ministrowi trzeba dać szansę również… Przepraszam, mogę zwrócić się w ten sposób, bo wszyscy praktycznie się znamy na tej sali, również do kolegów i koleżanek z opozycji. Dajmy ministrowi szansę.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Proszę bardzo. Pani poseł Hałas.

Poseł Teresa Hałas (PiS):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, nie chciałabym dyskutować, bo i tak już szeroko dyskutowaliśmy o tych wszystkich założeniach, które dosyć szczegółowo przedstawiła pani minister.

Chciałabym się odnieść do postulatu, który był też postulatem rolniczej „Solidarności”. Rzecz dotyczy emerytury rolniczej i przekazywania bądź nieprzekazywania gospodarstwa rolnego. Być może mamy troszkę rozbieżne zdania z moim kolegą, Krzysztofem Ardanowskim. Chciałabym powiedzieć, że osobiście cieszę się z tego rozwiązania, chociaż to jest rozwiązanie konsensusowe, ponieważ występowaliśmy z wnioskiem idącym nieco dalej. Uważaliśmy, że po prostu konstytucja zapewnia rolnikom to, że warsztat pracy mogą pozostawić w swojej własności. Jeżeli czują się zdrowo, mogą działać na swoim gospodarstwie rolnym. Nie uważam, żeby rolnicy świadomie nie chcieli przekazywać gospodarstw swoim dzieciom.

Ale szanowni państwo, są takie sytuacje, że rolnik naprawdę nie ma komu przekazać gospodarstwa. Dzięki Bogu, posiada jeszcze zdrowie i chciałby jakoś gospodarować jeszcze chwilę na swoim zagonie. Miejmy tę świadomość, że oni mają zawieszone świadczenia emerytalne. Dostają ok. 280 zł kwartalnie w chwili, kiedy my, jako państwo, pomagamy socjalnie i dopłacamy różnym branżom społecznym i społecznym instytucjom, nawet kołom gospodyń wiejskich i innym. Absolutnie to wszystko popieram. Ale zwróćmy uwagę na to, z jaką dysproporcją mamy do czynienia. Niektórzy rolnicy zgłaszają się do nas, twierdząc, że np. ich gospodarstwo to ok. 100 ha czy ok. 50 ha. Oni chcą chętnie przekazać swoim następcom np. 90 ha, ale 5 ha chcą sobie zostawić i płacić składki emerytalne do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Szanowni państwo, propozycja zaprezentowana przez panią minister – jak powiedziałam – jest pewnego rodzaju konsensusem, ponieważ podpisaliśmy też taki projekt z panem prezydentem. Powiem więcej. Przy tym założeniu ewentualne świadczenie byłoby nieco podobne do renty strukturalnej, która była. Oczywiście, o nieco wyższym świadczeniu. Natomiast rolnicy też płacili jeszcze przez 10 lat ubezpieczenie do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Rolniczego. Myślę, że to rozwiązanie wypełnia pewną niszę oczekiwań rolników. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś z państwa parlamentarzystów? Czy ktoś z państwa gości? Nie widzę. Pani minister, bardzo proszę o odniesienie się do dyskusji.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

Szanowni państwo, jeżeli chodzi o środki na inwestycje wodno-kanalizacyjne, to będą to środki zarówno z przejściowego progu, jak i środki z „Krajowego planu odbudowy". Oprócz tego w programie inwestycji strategicznych „Polski ład" także są dostępne środki na takie inwestycje. Zresztą po pierwszym naborze widzimy, że była to druga z najczęściej wybieranych kategorii inwestycji przez samorządy.

Jeżeli chodzi o to, ilu rolników przekroczyło dochód 40 tys. zł, to w 2017 r. było to 106 podatników, w 2018 r. – 122, w 2019 r. – 153. Uważam, że jeżeli już teraz widzimy, że niektórzy przekraczają ten próg, to podniesienie tego progu może doprowadzić także do tego, żeby zachęcić kolejne osoby do tego, żeby rozpocząć rolniczy handel detaliczny. Jeżeli chodzi o kwestie ubezpieczeń, to bardzo dziękuję panu przewodniczącemu Kołakowskiemu za wszystkie zgłoszone kwestie.

Co do zlokalizowania w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, to przede wszystkim, jeżeli chodzi o ten system informatyczny, planujemy w naszych działaniach cyfryzacyjnych stworzyć takie podejście, żeby wszystkie systemy, które są skupione w naszych instytucjach, były w pewien sposób ze sobą spójnie skonfigurowane. Tak żeby niezależnie od tego, w której instytucji te działania będą realizowane, był dostęp do systemu. Jeżeli chodzi o szkody łowieckie, to pojawiła się też taka zapowiedź w czasie przedstawiania „Polskiego ładu dla polskiej wsi", że sposób szacowania zmieni się tak, że będzie się tym zajmowała Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Faktycznie wśród rolników bardzo często było niezadowolenie ze sposobu szacowania szkód przez koła łowieckie, a później, przy odwołaniach także przez nadleśnictwa, więc postanowiliśmy tę kwestię w pewien sposób zmienić.

Co do szkód w uprawach, to w tym momencie polegamy przede wszystkim – jeżeli chodzi o szacowanie – na aplikacji suszowej. Po to też budujemy system teledetekcji, żeby w sposób jak najbardziej dokładny, jak najbardziej wiarygodny i transparentny móc te szkody szacować. Co do propozycji regulacji dotyczących ASF, na pewno pochylimy się jeszcze nad propozycjami pana posła. Odnośnie do kodeksu rolnego, jego cel jest właśnie taki, żeby kompleksowo zebrać te kwestie, które w tym momencie znajdują się w różnych aktach prawnych, w taki sposób, żeby w jednym miejscu mieć wszystkie przepisy, żeby one były jak najbardziej jasne i klarowne.

Co do zarzutu, że na posiedzeniu Komisji rozmawiamy o tym programie, szanowni państwo, ja może nie jestem długo w polityce, ale wydaje mi się, że to powinien być pewien standard. Jeżeli partia polityczna dochodzi do władzy, to realizuje swój program, który przedstawiała wcześniej swoim wyborcom. Uważam, że realizacja pewnych postulatów programowych powinna być podstawą. To jest normalne. Partią rządzącą jest w tym momencie Prawo i Sprawiedliwość. Wydaje mi się, że to jest dosyć normalne, że przedstawiamy swój program, a później go realizujemy.

Co do holdingu spożywczego, temat holdingu jest w tym momencie poza naszymi kompetencjami, ponieważ znajduje się w Ministerstwie Aktywów Państwowych. Pan przewodniczący chyba jeszcze tego nie zapowiadał, ale prawdopodobnie jutro będzie…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Zapowiadałem.

Sekretarz stanu w MRiRW Anna Gembicka:

To przepraszam. A, tak. Faktycznie. Przepraszam. Jutro będzie też pierwsze czytanie ustawy dotyczącej także możliwości przekazania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa spółek do Ministerstwa Aktywów Państwowych w celu utworzenia tego holdingu.

Padło pytanie, czy Park Jurajski Częstochowa jest tożsamy z aeroportem. Nie. To są dwie różne rzeczy. Co do kwot, które zostały przeznaczone na rolnictwo, wydatki budżetu państwa ogółem na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne, rybołówstwo, KRUS oraz wydatki budżetu środków europejskich zostały zaplanowane w przyszłorocznym budżecie na 60,1 mld zł, co oznacza wzrost o ponad 18,6% w porównaniu do ustawy budżetowej na 2021 r.

Odnośnie do planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej, jesteśmy po drugich konsultacjach planu. Do tego momentu przeanalizowaliśmy wszystkie uwagi, które

zostały zgłoszone, więc jak najbardziej jesteśmy gotowi. Zresztą nie wiem, czy w piątek, podczas posiedzenia Komisji, ten temat nie będzie poruszany. Będzie wtedy obecny komisarz, pan Wojciechowski. Treść tego planu strategicznego też jest dostępna. Przed nami także ocena oddziaływania na środowisko, więc myślę, że prawdopodobnie najpóźniej w kolejnym tygodniu plan będzie po raz kolejny udostępniony, już po tych uwagach.

O kolejną kwestię pytał pan poseł Gwiazdowski, pan przewodniczący Gwiazdowski. Tak. Rolnicy płacący składki ZUS też będą mogli skorzystać z tych środków na przetwórstwo. Jak najbardziej.

Jeżeli chodzi o kwestię ubezpieczenia dzieci czy młodzieży, tj. o kwestię dzieci, które kończą szkołę i trafiają w trzymiesięczną lukę, bardzo dziękuję za tę uwagę i ten postulat. Na pewno pochylimy się nad tym, żeby tę lukę uzupełnić. Odnośnie do wyrównania dochodów rolników, którzy ucierpieli w związku z ASF, to mamy wnioski, które są składane do 30 listopada br. Jeżeli chodzi o dotychczasowe wypłaty, to do 26 października wydano 324 decyzje na kwotę 38,2 mln zł. Wypłacono 22,3 mln zł dla 180 beneficjantów. Odnośnie do kwestii emerytur i dyskusji, która się pojawiła, oraz – jak można powiedzieć – różnych stanowisk, jak powiedziałam, ta kwestia została zawarta w ustawie o rodzinnym gospodarstwie rolnym. Ta ustawa jest jeszcze przed konsultacjami publicznymi. Jestem przekonana, że te konsultacje też dadzą nam pewien obraz i odpowiedzą na pytanie, w którym kierunku te rozwiązania powinny iść.

Jak państwo słyszeli, nawet wśród członków Komisji są różne opinie na ten temat, więc na pewno te konsultacje i stanowiska, m.in. środowisk i organizacji rolniczych, dadzą nam pewien obraz tego, jak to powinno zostać dokładnie zrobione. Odnośnie do kwestii retencji tylko mogę się zgodzić z panem ministrem Ardanowskim, że bardzo dużą przeszkodą były kwestie formalnoprawne. Właśnie dlatego w projekcie ustawy o przejściowym programie rozwoju obszarów wiejskich postanowiliśmy w pewien sposób te kwestie uprościć, bo zależy nam na tym, żeby zbiorników retencyjnych powstawało jak najwięcej. Zresztą z panem ministrem Ardanowskim jesteśmy z tego samego regionu – z Kujaw. Przepraszam. Z ziemi dobrzyńskiej, ale Kujawy są blisko, a tam jest bardzo duży problem ze stepowieniem i z bardzo niską ilością opadów.

Jak najbardziej problemy związane z suszą i z retencją na pewno będą bardzo mocno przez ministerstwo podnoszone. Takie propozycje będziemy jeszcze przygotowywać. Odnośnie do ustawy o sprzedaży w piątki i soboty i o wyznaczaniu miejsc targowych ustawa jest w tym momencie w Sejmie. Z tego co wiem, czeka ją drugie czytanie. To jest też dobry moment do tego, żeby ewentualnie zgłosić jeszcze uwagi i być może doprecyzować pewne kwestie, które w tej ustawie zostały poruszone. Z tego co wiem, chyba jutro będzie jako druga ustawa na sali plenarnej. Bedzie drugie czytanie. Tak że to jest jeszcze ten moment, kiedy – moim zdaniem – ewentualne propozycje i wątpliwości można zgłosić. Aczkolwiek mam jednak nadzieję, że samorządowcy, także w dużych miastach, nie będą prezentowali takiego podejścia, żeby wyznaczać takie miejsca, które będą niedogodne dla rolników czy dla mieszkańców miast.

Co do przetwórstwa i kwestii kontraktacji, już chyba nawet za czasów pana ministra był przygotowany projekt ustawy dotyczącej właśnie kontraktacji. Niestety te rozwiązania notyfikowane do Komisji Europejskiej nie zostały zaakceptowane. W tym momencie analizujemy to w resorcie, czy jest jakaś możliwość, żeby do tego tematu wrócić, być może z pewnymi innymi rozwiązaniami, które znajdą akceptację Komisji Europejskiej. Jak najbardziej się nad tym tematem pochylamy. Odnośnie do tego, żeby był większy dostęp dla rolników do środków na przetwórstwo, to tak. Planujemy, żeby przy tych środkach były większe preferencje właśnie dla tych rolników, którzy zakładają działalność przetwórczą. To chyba w miarę wszystko. Jeszcze poprosiłabym panią dyrektor Czaplę odnośnie do tej płatności.

Dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi Joanna Czapla:

Panie i panowie posłowie, pani minister, tak. Chciałam potwierdzić. Uzupełniająca płatność podstawowa to jest kontynuacja uzupełniającej płatności obszarowej. Zmieniła się terminologia, natomiast nic innego się nie zmieniło. Ta płatność będzie wypła-

cana dokładnie na takich samych warunkach i takich samych zasadach jak w latach 2007–2013. No, cóż. Terminologia się zmienia. Kiedyś była JPO – jednolita płatność obszarowa, a teraz leziemy będziemy mieć podstawowe wsparcie dochodów do celów zrównoważoności. Mieliśmy płatność dodatkową, a teraz będzie uzupełniające redystrybucyjne wsparcie dochodów do celów zrównoważoności. Tak że jest to tylko zmiana terminologii. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję.

Poseł Stefan Krajewski (KP):

To ten zapis ogólny tylko wprowadza w błąd. Wiem, o co chodzi. Natomiast ktoś, kto to czyta… UPP nie było, więc nie dało jej się wycofać. Wycofana została uzupełniająca płatność obszarowa. Teraz jest wszystko jasne. Dziękuję.

Dyrektor departamentu MRiRW Joanna Czapla:

Ale te płatności, również w przepisach unijnych, nazywały się kiedyś „uzupełniające finansowe wsparcie", a teraz nazywają się „przejściowe wsparcie krajowe". W związku z tym terminologia, również w przepisach unijnych, się zmienia i my również musimy się do niej przystosowywać. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Dziękuję, pani minister, za przedstawienie programu „Polski ład dla polskiej wsi". Zamykam dyskusję.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie Komisji. Jeszcze raz przypominam o tym, o czym mówiła pani minister, że w piątek mamy ważne spotkanie, ważne posiedzenie Komisji z udziałem pana komisarza. Zaczynamy o godz. 11:00. Będziemy mogli rozmawiać również na temat „Zielonego ładu".